

Stichting Collectieve Marorgelden Israel

העמותה לכספי "מרור" קולקטיביים בישראל

Stichting Collectieve Maror-Gelden Israël (SCMI)

Tel Aviv, September 2011
Ellul 5771

Besluiten

aangaande aanvragen van de 10de ronde, ontvangen tot 30.11.2010

Afkortingen en verklaringen

Maror = Morele Aansprakelijkheid Roof en Rechtsherstel

SMO = Stichting Maror-gelden Overheid

SCMI = Stichting Collectieve Maror-gelden Israel

SPI = Stichting Platform Israel

Ronde – De aangegeven periode voor het indienen van aanvragen

Voorwoord van de voorzitter.

Toen ik het voorwoord van de voorzitter in het verslag van vorig jaar nog eens las, viel het mij op dat er in het huidige verslag geen grote veranderingen nodig zijn, aangezien wij de doelstellingen, die wij ons reeds in 2007 hadden gesteld, bijna ten volle hebben uitgevoerd.

Dit waren:

Beperking van uitgaven, ook dit jaar.

Contrôle van uitgevoerde projecten door SCMI gesubsidieerd.

Stricte opvolging van de jaarlijkse begroting, waardoor het mogelijk werd gemaakt de uitkering van Maror gelden tot 2017 - 2018 voor te zetten.

Ik wil hier graag nog enige verdere onderwerpen aanroeren:

Commissie van beroep en doorlichting van organisaties

Nog voor de aanvang van de zomer waren wij in staat het onderzoek van de Elah te beëindigen. Het is mij een genoegen te kunnen mededelen dat, wij, ondanks diepgaande meningsverschillen, in staat waren

wederzijds begrip op te brengen. Het deed mij een nog groter genoegen dat genoemde meningsverschillen alleen maar betrekking hadden op concrete onderwerpen. Ik denk dat ook wij, van de kant van SCMI, hieruit lering hebben getrokken.

Onder leiding van de commissie van beroep, voorgezeten door Jossi Dotan, waren wij in staat verbeteringen aan te brengen in de procedure van onze besluiten en in de formulering van onze rapporten.

Ik ben deze commissie, die haar taak op hoog peil heeft vervuld, ten zeerste dankbaar.

Zoals bekend gemaakt zijn wij reeds begonnen met het onderzoek van de andere twee grote Nederlandse organisaties. De controle begon midden augustus.

Vier bestuursleden treden af

Volgens het reglement van de stichting moesten wij afscheid nemen van de bestuursleden die drie periodes (6 jaar in totaal) in het bestuur hebben gezeten.

Wij namen daarom afscheid van Jossi Obstfeld, Chanoch Mogendorf en Jackie Landesman. Deze drie leden bezitten niet alleen grote kennis – ieder op zijn gebied – maar bovendien een grote mate van weloverwogenheid en begrip.

Het vierde bestuurslid dat af moest treden, was de penningmeester Ido Heymans. Wij mochten ons gelukkig achten met deze uiterst vakkundige kracht. Dank zij hem konden niet alleen juiste besluiten genomen worden, maar dank zij zijn vakkundige kennis, waren wij in staat de afgelopen drie jaar, die gekenmerkt werden door een financiële crisis in de gehele wereld, zonder al te grote kleerscheuren door te komen.

De taak van een goede penningmeester is niet altijd eenvoudig, en soms zelfs onaangenaam. Zonder twijfel komt Ido veel dank toe voor zijn vakkundige en toegewijde werk.

Avraham (Albert) de Vries
Voorzitter SCMI

Het bestuur, samenstelling en activiteiten

Het bestuur vervolgde ook gedurende deze ronde de normale werkzaamheden, met een samenstelling van 13 leden. Gedurende de periode van 12 december 2010 tot 17 juli 2011, hield het bestuur tien vergaderingen. Dit is de eerste maal dat verschillende bestuursleden op hetzelfde tijdstip een derde bestuurs-periode van zes jaar beëindigden, in tegenstelling tot een vier-jarige periode, zoals vroeger gebruikelijk was.

De door de bestuursleden opgedane ervaring bewijst, dat het besluit om de bestuurs-periode van twee tot drie periodes te verlengen, juist was. Misschien is zelfs deze periode nog te kort.

De drie commissies: Het dagelijks bestuur, de controle commissie en de financiële commissie hebben samen het beleid van de Maror gelden op juiste en voorzichtige wijze gevoerd. De financiële commissie pleegde iedere paar maanden overleg met "investment managers" en volgde een door de algemene vergadering goedgekeurd beleid, met het resultaat dat gedurende het jaar 2010 een goede winst geboekt kon worden, met behoud van een laag risico.

De controle commissie hield scherper toezicht dan voorheen, op de toekenning van subsidies voor nieuwe projecten, die niet uitgekeerd werden, zolang toegekende gelden voor vroegere projecten nog niet ten volle benut waren.

Het dagelijkse bestuur had een volle agenda, zoals verder uiteengezet zal worden. Het dagelijkse bestuur hield tien vergaderingen gedurende deze ronde. Iedere vergadering ging vooraf aan een bestuursvergadering; verdere vergaderingen werden indien nodig gehouden.

Beroep

Het bestuur van de commissie van beroep behandelde twee ingediende beroepen, van dezelfde organisatie, die in beroep was gegaan tegen besluiten genomen in de achtste en negende ronde.

De ingewikkelde materie wekte principiële vragen op, aangaande de verdeling van de Maror gelden en de bestaande zijnde verdelings procedure. De behandeling van deze zaak bracht diepe gevoelens naar voren en leidde zelfs tot meningsverschillen.

De commissie van beroep behandelde deze zaak op vakkundige wijze. Hun behandeling droeg bij tot het begrip van de bestuursleden, zowel wat betreft het technische aspect van het werk als het verzamelen van gegevens om een weloverdachte en verantwoordelijke beslissing te kunnen nemen, aangaande de door de verschillende organisaties ingediende aanvragen.

Hier past een woord van dank voor de commissie van beroep, met Jossi Dotan als voorzitter, die ons op klare wijze de weg wees en ook opheldering bracht in verscheidene oudere zaken.

Tot slot van de procedure waren wij in staat zaken met algemene instemming samen te vatten en, wat misschien niet minder belangrijk is, in goede geest.

Wij begrijpen dat ingediende beroepen voornamelijk voortkomen uit de financiële beperkingen die de directie van Maror zichzelf nu eenmaal moet opleggen. Tot onze spijt beseffen wij dat eenzelfde beleid ook in de toekomst, in de eerste plaats de grote organisaties zal treffen, die de belangen van het overgrote deel van de Nederlandse gemeenschap in Israël behartigen.

Een verstandig beleid en een juiste verdeling van de gelden, zonder overtollige verspilling, komen per slot van rekening de gehele gemeenschap ten goede.

Men zal niet kunnen ontkomen aan een nog dieper onderzoek van ieder project; weer wenden wij ons hierbij tot alle organisaties met het verzoek ons hierbij te steunen.

Gelden uit Nederland

Ook dit jaar vervolgden wij onze pogingen, voornamelijk ondernomen door het dagelijkse bestuur, tot het verkrijgen van de gelden, die op onze naam gedeponerd zijn in Nederland, maar nog steeds beheerd worden door SAMO.

In een ontmoeting van ons dagelijkse bestuur met SAMO leden uit Nederland, die in december 2010 plaats vond, werd duidelijk naar voren gebracht dat de SCMI een bedrag van minstens één miljoen Euro moet ontvangen, om de verdeling van de twee komende ronden (2013-2014) te verzekeren. Wij hebben verschillende manieren voorgesteld om deze gelden naar Israel te brengen, zonder dat SAMO de behering verliest, met de bedoeling valutaverlies tegen te gaan, als gevolg van de daling van de Euro. Pas korte tijd geleden slaagden de Israelische vertegenwoordigers in SAMO erin een belofte te verkrijgen, dat deze gelden nog dit jaar naar Israël overgemaakt zullen worden. Dit besluit kan echter pas uitgevoerd worden na instemming van twee andere Nederlandse organisaties.

Ingediende aanvragen en uitgekeerde bedragen.

Gedurende deze ronde werden 18 aanvragen ingediend door acht organisaties en één verdere aanvraag werd opnieuw behandeld en goedgekeurd op grond van beroep. Twee aanvragen werden door twee organisaties ingetrokken. De totale aanvraag voor 2011-2012 bedroeg ILS 6,145,735.

In de vorige ronde werd voor 2011 een bedrag van rond ILS 2 mio. verdeeld en voor 2012 ongeveer ILS 1.5 mio. Dat betekent dat op een beraamd bedrag van ILS 3.5 mio. per jaar, een bedrag van ongeveer ILS 3.5 mio. voor verdeling gedurende de jaren 2011-2012 overblijft.

Zoals reeds vermeld werd in totaal meer dan ILS 6 mio. aangevraagd voor beide jaren. Van de 16 aanvragen werden drie niet goedgekeurd.

Uit het bovenstaande blijkt dat de subsidies voor het jaar 2012 reeds uitgekeerd zijn en wij maken de organisaties, die een eventuele aanvraag willen indienen, erop attent, dat de aanvragen voor de komende ronde, berekend zullen worden voor de jaren **2013-2014**.

Aanvragen voor de 11de ronde kunnen ingediend worden tot 31 oktober 2011.

Het systeem van vervroegde uitkeringen, verschaft de organisaties de mogelijkheid het budget voor twee komende jaren op te zetten.

Tot onze spijt zijn wij er niet in geslaagd de samenwerking tussen de verschillende organisaties te bevorderen. Wij waren genoodzaakt de goedgekeurde uitkeringen aan "Ela" en "Nini" terug te trekken. Daar staat tegenover dat de samenwerking tussen "Ela" en de "Irgoen Olei Holland" reeds enkele jaren op goede wijze verloopt, onder meer in gezamenlijke sociale bijeenkomsten. "Ela" geniet van de steun verleend door vrijwilligers van de "Irgoen Olei Holland," terwijl deze vrijwilligers genieten van de professionele bijdrage van "Ela" die het slagen van de bijeenkomsten bevordert.

Positie van de Maror fondsen

Het globale voorschot

In het jaar 2004 werd besloten om een totaal bedrag van ILS 16 mio. als globaal voorschot aan de Nederlandse verenigingen in Israel uit te keren.

Het merendeel van de organisaties hebben het voorschot volkomen gebruikt. Enige organisaties hebben een nog ongebruikt bedrag ter beschikking, hetgeen wij in deze ronde hebben berekend. Er blijven nog ILS 1.4 mio. die niet benut zijn. Twee organisaties hebben besloten dit voorschot niet te gebruiken en hebben deze subsidie aan SCMI terug gegeven. Twee andere organisaties zullen tot einde 2011 hun activiteit stop zetten. Het bedrag van ILS 300,000 hen toegekend als globaal voorschot, zal uit de passiva verwijderd worden. Ook dit jaar streven wij ernaar deze verplichting te verminderen en er bij de verscheidene verenigingen op aan te dringen het restbedrag van het globale voorschot te benutten.

Samenvatting van tien ronden in nummers en cijfers

Vermindering van uitgaven

Het nieuwe bestuur heeft zich ingespannen om de lopende uitgaven te verminderen. Deze pogingen hebben gedurende de laatste vier jaar vruchten afgeworpen. De lopende uitgaven werden terug gebracht van ILS 755,000 in 2006 tot ILS 260,000 in 2010.

De vermindering van uitgaven berust op een strenger beleid, vermindering van arbeidskrachten en op het algemene besluit geen gebruik meer te maken van de zaal in de Shderot Jehudit. Het ligt uiteraard in onze bedoeling de vermindering van uitgaven ook in de komende jaren na te streven.

Het vermogen van Maror

Het is nog niet duidelijk of de economische wereldcrisis ten einde is, en wij dienen het financiële beleid ook verder op voorzichtige wijze te voeren.

Het is bekend dat het aanzienlijke bedrag van de Maror gelden, door de Nederlandse regering, samen met andere Nederlandse instituten, tot beschikking van de Nederlands Joodse gemeenschap is gesteld.

Aangezien de Nederlandse Joden voornamelijk in Nederland en Israël woonachtig zijn, werd in het jaar 2000 de volgende verdeling tussen het Nederlandse Jodendom en de uit Nederland afkomstigen in Israël vastgelegd: 26% voor de uit Nederland afkomstigen in Israël en 74% voor de Nederlandse Joden.

Het merendeel van de ons toegezegde gelden werd reeds naar Israël overgemaakt; er zijn nog altijd bedragen in Nederland die ons toekomen, die door SAMO in Euro beheerd worden.

Aangezien onze verplichtingen in Israël in Sheqaliem zijn, schrijft ons financiële beleid voor, dat wij ons niet met valuta fluctuaties bezig dienen te houden. Ieder bedrag uit het buitenland ontvangen, wordt in Sheqaliem omgezet.

Met het oog op de toekomst verzochten wij SAMO midden 2009, het ons nog toekomende bedrag over te maken, of dit bedrag in Sheqaliem om te zetten, teneinde ons van koersverschillen te vrijwaren. Tot onze spijt gaf SAMO geen gehoor aan ons verzoek. Er werd ons beloofd dat tot eind 2011 wij een verder bedrag van Euro 1 mio. zullen krijgen.

Deze fondsen bevinden zich niet in ons bezit (officieel vallen zij onder het SAMO beheer) en om deze reden verschijnen zij niet in onze financiële verslagen, maar enig verlies, als dit er mocht zijn, zal in de toekomst verschijnen onder de uit Nederland ontvangen gelden.

De fondsen in Israël, die nog niet uitbetaald of toegezegd zijn, worden op uiterst voorzichtige wijze beheerd door investment managers. Zij krijgen hun richtlijnen van de financiële commissie die deel uitmaakt van het bestuur. Deze commissie wordt gevormd door drie bestuursleden met financiële achtergrond.

Wij willen hier opmerken dat ook in het jaar 2010 deze fondsen goed belegd waren, hetgeen ten gunste van de Nederlandse gemeenschap komt.

Na afsluiting van deze ronde bedraagt het nog niet verdeelde bedrag ongeveer ILS 7 mio. Als wij verder willen gaan met dezelfde verdeling zoals in vorige jaren – ILS 3.5 mio. per jaar – dan betekent dit dat de bestaande fondsen alleen nog maar voldoende zullen zijn voor de jaren 2013-2014. Indien tot het einde van dit jaar geen verdere gelden van SAMO ontvangen zullen worden, zal het bestuur moeten besluiten de verdeling drastisch te beperken.

Samenvatting van de tien ronden in cijfers en bedragen

SMO gelden werden verdeeld gedurende de 1ste en 2de ronde. Alle verdere fondsen werden door het bestuur van de SCMI verdeeld gedurende de resterende ronden.

A. Algemene samenvatting ronden 1-10

	M=Millioen	Totaal ronden 1-9		Totaal ronden 10		Totaal ronden 1-10	
		aantal aanvr.	bedragen ILS-M	aantal aanvr.	bedragen ILS-M	aantal aanvr.	bedragen ILS-M
1	bestemd voor deze ronde		rond 56		3.5		59.5
2	ontvangen aanvragen	343	440.6	18	13.9	360	454.5
3	ingetrokken aanvragen	28	44.0	2	2.3	30	46.3
4	afgewezen aanvragen, niet passend bij voorwaarden	37	49.9	0		37	49.9
5	niet behandeld missende gegevens, of documentatie	2	3.7	0		2	3.7
6	acceptabele aanvragen, (regelement, volgorde)	276	337.2	16	6.63	291	343.83
7	deelname van organisatie, of van derden		121.9		1.444		123.3
8	aangevraagde bedrag van Maror		222		8.83		230.83
9	afgewezen aanvragen met vermelding v. rede	105	68.2	3	1.125	108	69.3
10	verlof tot eerder gebruik van globaal voorschot	15				15	
11	niet benutte uitkering door org. activiteit niet uitgevoerd	1	0.1			1	0.1
12	samentrekking van aanvragen voor eenzelfde organisatie	7		1		8	
13	goedgekeurde aanvragen van Maror gelden	149	53.4	12	3.5	161	56.9
14	ingediend beroep	46		4		50	
15	erkend beroep incl. vermeerdering van aanvraag	13	2.8	2	0.47	15	3.27
16	subsidie Maror gelden incl. erkend beroep	162	56.2	14	3.5	176	59.6
Regerings Maror gelden, rondens 1-2							23.2
Collectieve Maror gelden in Israel, rondens 3-10							36.4

** In deze ronde werden aanvullingen gecalculeerd voor 2010, 2011 en 2012. Zie uitleg in paragraaf betrekking hebbende op het onderwerp "uitkeringen."

B. Onderverdeling van goedgekeurde projecten, rondes 1-10

Verdeling	Ronden 1-9		Ronde 10		Ronden 1-10	
	Aantal projecten	%	Aantal projecten	%	Aantal projecten	%
Zorg	34	60	3	39.5	37	58.6
Welzijn	31	18.9	6	30.5	37	19.7
Wetenschappelijk onderzoek	21	5.4	4	10.1	25	5.7
Herinnering	25	5.5	1	2.5	26	5.3
Educatie	6	5.2	2	4.4	8	5.1
Cultuur	13	4.0	3	10.4	16	4.4
Religie	8	0.6	0	0	6	0.6
Beveiliging	1	0.1	0	0	1	0.1
Alya & Opvang	2	0.3	1	2.5	3	0.5
Totaal	139	100	20	100	159	100

De Maror gelden zijn bestemd voor collectieve doeleinden, beantwoordend aan de huidige noden van de uit Nederland afkomstige gemeenschap in Israël, met nadruk op de Shoa overlevenden. Ongeveer 80% van de uitgekeerde bedragen, gedurende de negen rondes, vielen voornamelijk onder de categoriën "sociale steun en bijstand," toegekend aan ouderen, Shoa overlevenden en Oliem, die voor 1940 naar Palestina kwamen.

De volgende vijf organisaties ontvingen de hoogste uitkering gedurende rondes 1-10

	Naam van organisatie	Totaal uitgekeerd ronde 1-10
1	Nini	15,081
2	Ela	14,820
3	Irgoen Olei Holland	8,667
4	Beth Joles	6,510
5	Jad Davids	5,396

De aftredende penningmeester Ido Heymans deelt ons mede:

"Ik beëindig nu zes jaar als bestuurslid, waarvan vier als penningmeester. Dit is een zeer intensieve en tijdrovende taak, gepaard aan grote verantwoordelijkheid. Ik kijk met voldoening terug op de volbrachte taken gedurende mijn ambtsperiode:

1. Het bestuursbesluit geen gebruik meer te maken van de zaal in de Shderot Jehudit betekent een jaarlijkse besparing van ILS 240,000
2. Drastische beperking lopende kosten – van ILS 765,000 in 2006, naar ILS 260,000 in 2010
3. Vermindering van werkkrachten.
4. Een hoge rente op de aangelegde Maror gelden, beheerd door twee investment managers, volgens richtlijnen van tijd tot tijd door het bestuur vastgesteld.
5. De bevredigende oplossing van een langdurig geschil met twee verenigingen die hun activiteiten hadden gestaakt. De niet benutte subsidie werd door hen terug gegeven.
6. Het ontwerp van een nieuwe procedure voor de verdeling van subsidies op duidelijke en openbare wijze, die goed blijkt te voldoen.
7. Een overeenkomst met Ela, na jarenlange onenigheid.
8. Overdracht van het optische archief van SPI naar het Instituut voor Onderzoek van het Nederlandse Jodendom in Jeruzalem.
9. Een nauwerlettender toezicht op het gebruik van de Maror gelden, met behulp van de contrôle commissie. Bovendien werden de verschillende organisaties verplicht duidelijke uitleg te geven van de gebruikte subsidies.

Alle activiteiten beschreven in dit rapport zijn het resultaat van de collectieve inspanning van het gehele bestuur dat deze activiteiten heeft goedgekeurd.

Hierbij wil ik een woord van dank uitbrengen voor het vertrouwen in mij gesteld met een woord van bijzondere dank aan het dagelijks bestuur, bestaande uit Albert, Channa en Jossi, die samen met mij, dag en nacht, hun uiterste best gedaan hebben deze stichting op de meest effectieve wijze te besturen.

Nederlandse vertaling: M. Jamenfeld